

Deventer stadsdichter Wibo Kusters waagt zich aan 'eigenwijze' roman

Het zijn mensen met een rafelrandje: Een gehandicapte zendpiraat, een ongelukkige vrouw op zoek naar liefde en een gesjeesde kunstenaar die nog zo graag wil schitteren. „Mensen die niet helemaal passen. Op een zijspoor zitten. Dat is veel interessanter”, zegt Deventer Stadsdichter Wibo Kusters over zijn eerste roman: Radio Transzoeloe. De drie personages wisselen elkaar af en draaien zonder dat ze het weten om elkaar heen in een roman gesitueerd in een kleine stad aan de rivier.

Angelique Rondhuis • 14 mei 2019, 09:17

Radio Transzoeloe is de eerste roman van taalkunstenaar Wibo Kusters. ©FOTOPERSBUREAU HISSINK

Opgegroeid in Zutphen, inmiddels wonend in Deventer. De steden staan model voor de omgeving waarin de afzonderlijke verhalen van Sjak, Else en Paul zich uitrollen. „De tegenstelling in Zutphen, van antroposofisch tot arbeid en armoede: ik hou daar van”, zegt Kusters. Weer dat rafelrandje. Kusters (40) zoekt elke keer een nieuw genre om zich in te bekwamen. De liedjes voor de band gingen over in gedichten. De korte verhalen volgden. En nu een roman, hoewel het niet het eerste manuscript is. „Er liggen anderen in de lade. Maar je ontwikkelt jezelf. Je leert. De anderen zijn niet goed genoeg.”

De kleine uitgever Godijn uit Hoorn paste bij hem. „Het is een eigenwijs boek. Drie verhalenlijnen in verschillende personages geschreven. ‘Ik, jij, zij. Het is een soort cadans. Bewust gekozen, maar dat maakt het niet makkelijk. Het zou makkelijker zijn als je alles in dezelfde vorm maakt. Het is taliger dan gedichten. Je hebt meer woorden. Het is heel anders een spanningsboog opbouwen met zoveel woorden.”

Schrijven is ook gewoon werken, naast zijn reguliere werk, als redacteur bij Staatsbosbeheer. „Ik heb een hekel aan het woord hobby. In Nederland is alles hobby als je er niet je huur van kan betalen. Het is een feit dat schrijvers in Nederland vaak het schaap met de vijf poten moeten zijn. Tegelijkertijd wil ik professioneel zijn. Ik schrijf niet voor de bureaulade.”

Blauwdruk

Zijn roman schreef Kusters volgens stramien. „Je hebt meerdere haakjes nodig. En je moet voorkomen dat je ergens halverwege iets wil veranderen en je dan alles overhoop haalt. Dus ik heb een blauwdruk gemaakt. In eerste instantie gaat het dan vlot, maar vervolgens is het toch ook corvee: elke dag 300 woorden schrijven. Dat is soms een opgave. Ik heb veel geschreven in de trein. Koptelefoon op en concentreren. Het is een misvatting dat schrijven gaat om een soort goddelijke inspiratie. Het is gewoon achter een bureau zitten en kilometers maken.”

In 2016 was het manuscript klaar. „Maar er kwam een stuk leven tussendoor en dan ben je zo een paar jaar verder. Tijdens de Stadsdichtersdag vorig jaar sprak ik een van de andere dichters. Zijn boek was uitgegeven via Godijn in de serie Boek10-schrijvers. „Het idee is dat schrijvers dan ook samen op pad gaan. Je versterkt elkaar. Maar er is geen regionale binding bijvoorbeeld. Ik verwacht dat Radio Transzoeloe hier in Deventer ligt omdat ik hier mijn presentatie houd bij Praamstra: 25 mei. En Zutphen, omdat ik daar vandaan kom. En hij is overal te koop via internet.”

Zijn gezin, vrouw Channa, dochter Rivka, zijn werk bij Staatsbosbeheer, zijn stadsdichterschap: het vergt allemaal tijd. Toch borrelt het alweer. Radio Transzoeloe is niet zijn laatste boek. „Ik ga er niet de Libris mee winnen. Zo ver ben ik niet. Je leert elke keer meer. Trots? Tja, is dat het goede woord. Het was wel ontzettend tof toen ik hem voor het eerst vast had. Het maakt nieuwsgierig, naar hoe het hierna verder gaat. En ik ga zeker weer een roman schrijven. Ideeën komen al. Na mijn dichtbundel vorig jaar en nu dit boek, heb ik weer energie over.”